

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Організація педагогічної діяльності викладачів
та навчання здобувачів освіти на
засадах академічної
добročесності

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

- це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ

- Стаття 26 Закону України Про фахову передвищу освіту зі змінами 2022 рік №2745-VIII від 06.06.2019, редакція від 02.10.2021 Забезпечення академічної доброчесності у сфері фахової передвищої освіти
- Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII зі змінами.
- Про вищу освіту: Закон України від 18.12.2019 № 392-IX. Ст. 6.6, Ст. 16.8, Ст. 19.9, Ст. 32.3.1, Ст. 69: Поняття академічного плагіату. Відповідальність за порушення
- Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. Ст. 42. Поняття академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності, відповідальність

2022 РОКУ КОМІТЕТ МІНІСТРІВ РАДИ ЄВРОПИ ПРИЙНЯВ НОВУ РЕКОМЕНДАЦІЮ СМ/РЕС(2022)18 ДЕРЖАВАМ-ЧЛЕНАМ ЩОДО БОРОТЬБИ З ШАХРАЙСТВОМ У СФЕРІ ОСВІТИ

- Підвищувати рівень обізнаності й інформування закладів освіти, учасників освітнього процесу та освітніх управлінців
- Здійснювати безперервне навчання
- Боротися з плагіатом і використанням документів та змісту, що містять плагіат
- Вжити заходів для заборони реклами та поширення шахрайських освітніх послуг
- Оновити нормативно-правову базу, закони та практики в питаннях боротьби з шахрайством в освіті у закладах освіти
- Встановити чіткі кодекси професійної поведінки на основі принципів ETINED
- Забезпечити захист термінології у сфері освіти
- Забезпечити охорону здоров'я, безпеку та освіту майбутніх поколінь
- Захистити викривачів академічної доброчесності
- Використовувати цифрові рішення для забезпечення доступності до освітніх даних
- Заохочувати дослідження щодо шахрайства у сфері освіти
- Здійснювати міжнародну співпрацю щодо боротьби з шахрайством в освіті
- Заохочувати збір даних про діяльність шахрайських надавачів освітніх послуг
- Запровадити систему моніторингу
- Здійснювати оцінку та аналіз

ПОРУШЕННЯМИ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ВВАЖАЄТЬСЯ

академічний плагіат (оприлюднення наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства);

самоплагіат (оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів);

фабрикація (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях);

фальсифікація (свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень);

списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання);

обман (надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу (формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування));

хабарництво (надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі);

необ'єктивне оцінювання (свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти).

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИМИ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИМИ ТА НАУКОВИМИ ПРАЦІВНИКАМИ ПЕРЕДБАЧАЄ:

- 01 посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- 02 дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- 03 надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- 04 контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- 05 об'єктивне оцінювання результатів навчання.

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ ПЕРЕДБАЧАЄ:

- 01 самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- 02 посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- 03 дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- 04 надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИКИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ КОЛЕДЖУ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ЧЕРЕЗ

- діяльність групи сприяння академічній доброчесності у коледжі;
- створення і функціонування системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- посилення заходів щодо боротьби зі списуванням здобувачами освіти під час виконання різних типів завдань;
- протидію будь-яким проявам неправомірної вигоди;
- інформування на веб-сайті коледжу та в соціальних мережах про заходи щодо забезпечення принципів та правил академічної доброчесності;
- проведення тренінгів, семінарів та інших заходів для учасників освітнього процесу з метою заохочення їх до етичної поведінки та формування навичок протидії академічній недоброчесності;
- формування умов для розвитку взаємної довіри й поваги та партнерства між учасниками освітнього процесу;
- вивчення досвіду вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти щодо реалізації принципів і правил академічної доброчесності в освітньому середовищі.

СИСТЕМА ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ В КОЛЕДЖІ:

- 1) включення до освітньо-професійних програм підготовки фахових молодших бакалаврів тематичних лекцій з академічної доброчесності;
- 2) виконання навчальних завдань, проведення поточного та підсумкового контролю результатів навчання, з використанням диференційованих (індивідуальних) форм роботи, у т.ч. за допомогою Google classroom;
- 3) посилений контроль завідувачів відділень, керівників курсових, дипломних проектів (робіт), членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;
- 4) перевірка (вибіркова чи суцільна) дипломних проектів (робіт) на предмет академічного плагіату;
- 5) створення електронного репозиторію курсових робіт та дипломних проектів (робіт);
- 6) посилення вимог до процесу рецензування статей, методичних матеріалів, що затверджуються методичною радою шляхом запровадження процедур подвійного рецензування та програмної перевірки поданих матеріалів на предмет академічного плагіату

ПЕРЕВІРКА НА ПЛАГІАТ

Нормативно-правова база організації освітнього процесу у Фаховому коледжі складається з Конституції України, законів України "Про освіту", "Про фахову передвищу освіту", "Про повну загальну середню освіту", "Про вищу освіту", "Про професійну (професійно-технічну) освіту", інших законів, Статуту Фахового коледжу, положень Фахового коледжу, які регулюють освітню діяльність з підготовки фахових молодших бакалаврів та кваліфікованих робітників.

ЩО ТАКЕ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ?

ВІДПОВІДНО ДО СТ. 54 КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ ГРОМАДЯНАМ ГАРАНТУЄТЬСЯ СВОБОДА ЛІТЕРАТУРНОЇ, ХУДОЖНЬОЇ, НАУКОВОЇ І ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ, ЗАХИСТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ЇХНІХ АВТОРСЬКИХ ПРАВ, МОРАЛЬНИХ І МАТЕРІАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ, ЩО ВИНИКАЮТЬ У ЗВ'ЯЗКУ З РІЗНИМИ ВИДАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДО ТАКИХ НАЛЕЖАТЬ:

- 1) літературні та художні твори;
- 2) комп'ютерні програми;
- 3) компіляції даних (бази даних);
- 4) фонограми, відеограми, передачі (програми) організацій мовлення;
- 5) наукові відкриття;
- 6) винаходи, корисні моделі, промислові зразки;
- 7) компонування (топографії) інтегральних мікросхем;
- 8) раціоналізаторські пропозиції;
- 9) сорти рослин, породи тварин;
- 10) комерційні (фірмові) найменування, торговельні марки (знаки для товарів і послуг), географічні зазначення;
- 11) комерційні таємниці.

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО АВТОРСЬКЕ ПРАВО І

СУМІЖНІ ПРАВА СТАТТЯ 8. ОБ'ЄКТИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА

Об'єктами авторського права є твори у галузі науки, літератури і мистецтва, а саме:

- 1) літературні письмові твори белетристичного, публіцистичного, наукового, технічного або іншого характеру (книги, брошури, статті тощо);
- 2) виступи, лекції, промови, проповіді та інші усні твори;
- 3) комп'ютерні програми;
- 4) бази даних;
- 5) музичні твори з текстом і без тексту;
- 6) драматичні, музично-драматичні твори, пантоміми, хореографічні та інші твори, створені для сценічного показу, та їх постановки;
- 7) аудіовізуальні твори;
- 8) твори образотворчого мистецтва;
- 9) твори архітектури, містобудування і садово-паркового мистецтва;
- 10) фотографічні твори, у тому числі твори, виконані способами, подібними до фотографії;

11) твори ужиткового мистецтва, у тому числі декоративноготкацтва, кераміки, різьблення, ливарства, з художнього скла, ювелірні вироби тощо;

12) ілюстрації, карти, плани, креслення, ескізи, пластичні твори, що стосуються географії, геології, топографії, техніки, архітектури та інших сфер діяльності;

13) сценічні обробки творів, зазначених у пункті 1 цієї частини, і обробки фольклору, придатні для сценічного показу;

14) похідні твори;

15) збірники творів, збірники обробок фольклору, енциклопедії та антології, збірники звичайних даних, інші складені твори за умови, що вони є результатом творчої праці за добором, координацією або упорядкуванням змісту без порушення авторських прав на твори, що входять до них як складові частини;

16) тексти перекладів для дублювання, озвучення, субтитрування українською та іншими мовами іноземних аудіовізуальних творів;

17) інші твори.

ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПРЕДБАЧЕНА АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНОСТЬ *ДЛЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ*

- догана;
- позбавлення на певний строк премій, надбавок, інших заохочень;
- відмова у присвоєнні, підтвердженні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення на строк від одного до п'яти років права брати участь у роботі комісій з атестації педагогічних працівників, у дорадчих і робочих органах;
- недопуск до проходження сертифікації строком на три роки, позбавлення сертифіката;
- обмеження права на вибір освітніх програм, форм, суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- прийняття атестаційною комісією рішення про невідповідність займаній посаді;
- недопущення до участі у конкурсі на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти строком на п'ять років.

ДЛЯ СТУДЕНТІВ

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

Закон України Про фахову передвищу освіту зі змінами 2022 рік №2745-VIII від 06.06.2019, редакція від 02.10.2021 Забезпечення академічної доброчесності у сфері фахової передвищої освіти

- Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII зі змінами.
- Про вищу освіту: Закон України від 18.12.2019 № 392-IX. Ст. 6.6, Ст. 16.8, Ст. 19.9, Ст. 32.3.1, Ст. 69: Поняття академічного плагіату. Відповідальність за порушення
- Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. Ст. 42. Поняття академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності, відповідальність
- Цивільний кодекс України «Право інтелектуальної власності»

